იზაბელ ბროიანი

საბჭოთა პროპაგანდა და ეზიდების ინტეგრაცია კომუნისტურ საზოგადოებაში კორენიზაციის პოლიტიკის დროს (1923–1934)

აბსტრაქტი:

ეზიდები სამხრეთ კავკასიაში ოსმალეთის იმპერიიდან მიგრაციის შედეგად აღმოჩნდნენ. ისინი ტრადიციული ნახევრად მომთაბარე ცხოვრებით ცხოვრობდნენ და ზეპირი გადმოცემით ინარჩუნებდნენ თავიანთ კულტურას, რადგან არ ჰქონდათ ფორმალური წერილობითიტრადიციაანგანათლება.საბჭოთაკავშირისდაარსებისშემდეგ,ბოლშევიკებმა განიზრახეს ეროვნული საკითხის გადაჭრა. მეფის რუსეთის რუსიფიკაციის პოლიტიკისგან განსხვავებით, მათ ეროვნულ უმცირესობებს უპრეცედენტო უფლებები მიანიჭეს. თუმცა, ამ უფლებებს სჭირდებოდა მათი ნდობის მოპოვება და კომუნისტური საზოგადოების მშენებლობის ნებაყოფლობით პროექტში მათი ინტეგრაცია. პროპაგანდის საშუალებების განვითარებით, საბჭოთა ხელისუფლებამ შექმნა საფუძველი მარქსისტულ-ლენინური იდეოლოგიის გასავრცელებლად. ამ პროცესს კორენიზაცია ერქვა. ამ კვლევის მიზანია გამოიკვლიოს, თუ როგორ გამოიყენებოდა ბოლშევიკური პროპაგანდა კორენიზაციის პოლიტიკის (1923–1934) პერიოდში მცირე ეზიდური თემის ტრადიციული ცხოვრების წესის შესაცვლელად, რათა ისინი კომუნისტურ საზოგადოებაში ინტეგრირებულიყვნენ. სამაგიდო კვლევის, სპეციალური ლიტერატურისა და საარქივო დოკუმენტების ანალიზის საფუძველზე, კვლევა აჩვენებს, რომ საბჭოთა ხელისუფლება ეზიდ საზოგადოებას აძლევდა შესაძლებლობას, შეესწავლათ საკუთარი ენა და კულტურა, გამოეცათ ლიტერატურა და ჟურნალისტური ნაშრომები, რომელთა მიზანი იყო კომუნისტური ღირებულებების დანერგვა და იდეოლოგიის გავრცელება. გარდა ამისა, საბჭოთა ხელისუფლება თავის პროპაგანდას ეზიდების საზოგადოების რელიგიური და ტომის ლიდერების წინააღმდეგ მიმართავდა და იყენებდა ხელოვნების მრავალფეროვან ფორმებს მათი ავტორიტეტის შესასუსტებლად და ეზიდების საბჭოთა სისტემაში ინტეგრაციის მხარდასაჭერად. შედეგად, ეზიდური იდენტობის ზოგიერთი ასპექტი, მათ შორის რელიგია და ტრადიციები, სტიგმატიზებული გახდა და წარმოდგენილი იქნა, როგორც წარსულის ნარჩენები.

საკვანძო სიტყვები:

ეზიდები;, იეზიდები, სსრკ, ანტი-რელიგიური პოლიტიკა, პროპაგანდა, კორენიზაცია, ინტელიგენცია.

.....

Isabel Broian

Propagandaya Sovyetî û Yekbûn (Entegrasyon) a Êzdiyan di civaka komûnîstda dema Polîtîka Korenîzasiyada (1923–1934)

Kurte:

Êzdî piştî koçbûna wan ji Împeratorya Osmanî hatîne Başûrê Kavkasiya. Wan jiyaneke kilasîkî ya nîv-koçerî jiyan û çand û kûltûra xwe bi riya devkî parastîye, bêyî ku çand û kûltûra nivîskî yan perwerda resmî hebin. Piştî teşkîlbûna Yekîtiya Sovyetê, bolşevîkan armanc kir, ku pir-

sa netewî çareser bikin. Bi berovajî polîtîka rusîfîkasyonê ya Rûsya Qeyserî, wan mafên nû û cara yekem da kêmayên netewîye biçûk. Lê her wisa ev maf lazimbû ku baweriya wan bi xwe bistînn û wan di projeya bi dilxwazî avakirina civakeke komûnîst da bin. Bi pêşxistina amûrên propagandê, desthilatdarên Sovyêtî bingehek avakirin ji bo belavkirina îdeolojiya Marksîzm–Lenînîzmê. Ev qonax û pêvajoya hate nasandin bi navê korenîzasiya (xwecîkirin/ indigenization). Ji ber hindê ev lêkolîn hewl dide ku lêkolîn bike ka propaganda bolşevîkî çawa hatye bikarînan ji bo guherandina jiyana klasîkî ya civaka biçûk ya êzdiya di dema polîtîka korenîzasiyada ya salên (1923–1934), da ku ew di civakeke komûnîstda bêne intigrasiyon kirin. Bi riya vekolîna desk research û analîza him jêderên taybetî û him jî belgeyên arşîvî, vekolîn nîşandike ku desthilatdarên Sovyêtî mecal dan civaka êzdiyan ku ziman û çanda xwe bixûnin û berhemên edebî û rojnamegerî çap bikin, yên ku armanca wan çandina nirxên komûnîst û belavkirina îdeolojiyê bû. Wekî dî jî, desthilatdarên Sovyetî hewl dan propagandaya xwe li ser serokên dînî û eşîretên civaka êzdî rêxistin û bi bikaranîna cureyên cuda yên hunerê ku desthilata wan sist bikin û piştgirî bidin yekgirtina êzdiyan di sistema Sovyêtîda. Di encamda, hindek aliyên nasnameya êzdiyan, di nav wan de dîn û kûltûr, hatin stigmatîzekirin û wekî têkiliyên kevn yên derbasbûyî hatin nîşandan.

Peyvên sereke:

Êzdî; Yekîtiya Sovyetê (USSR); polîtîka dij-olî; propagandayê; korenîzasiya; entelîgênsiya.